

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA, CENTRUL UNIVERSITAR NORD BAIA MARE
1.2 Facultatea	LITERE
1.3 Departamentul	ȘTIINȚE SOCIO-UMANE, TEOLOGIE, ARTE
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	FILOSOFIE
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	26.00

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Filosofia limbajului				
2.2 Titularul de curs	lect. univ. dr. Andrei Alexandru Achim andrei.achim@cunbm.utcluj.ro				
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	lect. univ. dr. Andrei Alexandru Achim andrei.achim@cunbm.utcluj.ro				
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei	Categorica formativă				DS
	Opționalitate				DI

3. Timpul total estimate

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2	3.3 Laborator	-	3.3 Proiect	-
3.4 Număr de ore pe semestru	56	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28	3.6 Laborator	-	3.6 Proiect	-
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:										
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe										25
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren										25
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri										10
(d) Tutoriat										7
(e) Examinări										2
(f) Alte activități:										
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a))...3.7(f)))						69				
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)						125				
3.10 Numărul de credite						5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	❑ Fundamente teoretice ale filosofiei – „identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici”. ❑ Formularea problemelor filosofice – ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice. ❑ Analiză critică – identificarea punctelor tari și slabe ale soluțiilor și concluziilor. ❑ Interpretarea existenței umane – evidențierea cauzelor și semnificațiilor acțiunilor și experienței umane. ❑ Producerea discursului filosofic – comunicarea de idei filosofice. ❑ Mediere interculturală ❑ Analiza conceptelor filosofice ale limbajului – sens, semnificație, referință, sintaxă, semantică, pragmatică. ❑ Aplicarea metodelor filosofiei limbajului – descriptionism, cauzalism, externalism semantic, jocuri de limbaj, acte de vorbire. ❑ Interpretarea textelor filosofice – Frege, Russell, Wittgenstein, Kripke, Putnam, Austin, Peirce. ❑ Formularea discursului filosofic aplicat limbajului.
Competențe transversale	• Argumentare realistă – abordarea situațiilor-problemă cu argumentare teoretică și practică. • Lucru în echipă multidisciplinară. • Autonomie profesională – autoevaluarea nevoii de formare. • Argumentare riguroasă – necesară în dezbaterile despre sens și referință. • Lucru colaborativ – prin seminarii și prezentări. • Autonomie intelectuală – prin studiul individual al textelor complexe.

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	Teorii despre cunoaștere, adevăr, realitate, identitate. Principii logice și erori de argumentare. Teorii etice și epistemologice. Interpretarea fenomenelor sociale și culturale. Caracteristicile limbajelor umane. Sens, semnificație, referință (Frege, Russell, Wittgenstein). Teorii cauzale ale limbajului (Kripke, Putnam). Sintaxă, semantică, pragmatică. Jocuri de limbaj și asemănări de familie (Wittgenstein II). Acte de vorbire (Austin). Originea și statutul limbajului în cunoaștere.
------------	---

Abilități	• Analiză critică. • Formulare de argumente. • Interpretarea dilemelor morale. • Utilizarea conceptelor filosofice complexe. • analiză pe text (Frege, Russell, Wittgenstein, Kripke, Putnam); • dezbateri argumentată; • prezentare de referate; • interpretarea conceptelor semantice și pragmatice.
Responsabilitate și autonomie	• Gândire critică autonomă. • Evaluarea presupuzițiilor teoriilor. • Modestie intelectuală. • Respectarea deontologiei profesionale.

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea principalelor idei și concepte privitoare la filosofia contemporană a limbajului
8.2 Obiectivele specifice	Explicarea ideilor și conceptelor fundamentale ale filosofiei limbajului Operaționalizarea principalelor concepte și idei cu privire la limbaj al filosofiei contemporane Manifestarea unei atitudini pozitive față de filosofia limbajului.'

9. Conținuturi

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
A. Caracteristicile limbajelor umane	4	Expunere; problematizare	
B. Sens, semnificație, referință. I. Teorii descriționiste ale limbajului (ale referinței). 1. Sens și semnificație la Gottlob Frege. 2. Teoria tipurilor (de limbaj) și teoria descrițiilor definite la Bertrand Russell. 3. Teoria limbajului ca imagine a realității – Ludwig Wittgenstein	8		
II. Teorii cauzale ale limbajului (ale referinței, în special). 1.Semantica lui Saul Kripke. 2.Externalismul semantic al lui Hilary Putnam	8		
C. Sintaxă, semantică, pragmatic. I. Caracteristicile nivelurilor limbajelor. Tentative reductioniste în cadrul nivelurilor. II. Teoria "jocurilor de limbaj" și a "asemănărilor de familie" în a doua parte a operei lui Wittgenstein. III. Dezvoltări pragmatice în ceea ce privește limbajul: a) C.S. Peirce – întemeierea și folosirea conceptelor; b) J.L. Austin – teoria "actelor de vorbire" (speech acts)	4		
D. Originea și statutul limbajului în cunoaștere	4		
Total ore:	28		
Bibliografie *** - <i>Teorii ale limbajului, teorii ale învățării</i> , Ed. Politică, 1988 Austin, John Langshaw, <i>Cum să faci lucruri cu vorbe</i> , Ed. Paralela 45, Pitești, 2005 Devitt, Michael, Sterelny, Kim, <i>Limbaj și realitate. O introducere în filosofia limbajului</i> , Ed. Polirom, Iași, 2000 Frege, Gottlob, <i>On Sense and Reference</i> , http://mind.ucsd.edu/syllabi/00-			

01/phil235/a_readings/frege_S&R.html

Kripke, Saul, *Numire și necesitate*, Ed. All, B., 2001

Peirce, Charles Sanders Peirce, *Semnificație și acțiune*, Ed. Humanitas, B., 1990

Putnam, Hilary, *Adevăr, rațiune, istorie*, Ed. Tehnică, București, 2005

Russell, Bertrand, *On denoting/Despre denotare*, Mind, 1905, în *Analele Universității București*, 2005, p. 3 – 18 (trad. Mihail Radu Solcan)

Searle, John, *Critique of Cognitive Reason*, în J. Searle, *The rediscovery of the mind*, MIT Press, Cambridge, 1992

Searle, John, *Minds, Brains and Programs*, în *The Behavioral and Brain Sciences*, vol. 3, Cambridge University Press 1980

Wittgenstein, Ludwig, *Caietul albastru*, Ed. Humanitas, B., ed. a II-a, 2005

Wittgenstein, Ludwig, *Cercetări filozofice*, Ed. Humanitas, B., 2003

Wittgenstein, Ludwig, *Tractatus Logico-Philosophicus*, Ed. Humanitas, B. ed. a II-a, 2012

9.2 Seminar / laborator / proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Caracteristicile limbajelor umane	6	Analiză pe text; dezbateri; Prezentare de referate	
Sens, semnificație, referință	8		
Sintaxă, semantică, pragmatică	8		
Originea și statutul limbajului în cunoaștere	6		
Total ore	28		

Bibliografie

*** - *Teorii ale limbajului, teorii ale învățării*, Ed. Politică, 1988

Austin, John Langshaw, *Cum să faci lucruri cu vorbe*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2005

Devitt, Michael, Sterelny, Kim, *Limbaj și realitate. O introducere în filosofia limbajului*, Ed. Polirom, Iași, 2000

Frege, Gottlob, *On Sense and Reference*, [http://mind.ucsd.edu/syllabi/00-](http://mind.ucsd.edu/syllabi/00-01/phil235/a_readings/frege_S&R.html)

01/phil235/a_readings/frege_S&R.html

Kripke, Saul, *Numire și necesitate*, Ed. All, B., 2001

Peirce, Charles Sanders Peirce, *Semnificație și acțiune*, Ed. Humanitas, B., 1990

Putnam, Hilary, *Adevăr, rațiune, istorie*, Ed. Tehnică, București, 2005

Russell, Bertrand, *On denoting/Despre denotare*, Mind, 1905, în *Analele Universității București*, 2005, p. 3 – 18 (trad. Mihail Radu Solcan)

Searle, John, *Critique of Cognitive Reason*, în J. Searle, *The rediscovery of the mind*, MIT Press, Cambridge, 1992

Searle, John, *Minds, Brains and Programs*, în *The Behavioral and Brain Sciences*, vol. 3, Cambridge University Press 1980

Wittgenstein, Ludwig, *Caietul albastru*, Ed. Humanitas, B., ed. a II-a, 2005

Wittgenstein, Ludwig, *Cercetări filozofice*, Ed. Humanitas, B., 2003

Wittgenstein, Ludwig, *Tractatus Logico-Philosophicus*, Ed. Humanitas, B. ed. a II-a, 2012

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt coroborate cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	Însușirea cunoștințelor esențiale ale disciplinei	Examen scris	70%

11.5 Seminar/Laborator /Proiect	1.Prezența 2. Activitate susținută în cadrul seminariilor	Evidență	30%
11.6 Standard minim de performanță • Pentru nota 5: - prezența la seminarii - informațiile din materialele de studiu să fie aprofundate și asimilate în proporție de 50% • Pentru nota 10: - prezența la seminarii - intervenții în cadrul seminariilor			

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
10.07.2026	Curs	Lect. univ. dr. Andrei Alexandru Achim	
	Aplicații	Lect. univ. dr. Andrei Alexandru Achim	

Data avizării în Consiliul Departamentului SSUTA 22.07 2026	Director Departament SSUTA, Conf.dr. Adrian Vasile CHIRA
Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere 24.07 2026	Decan, Conf.dr. Anamaria Fălăuș